

PLÁNSKÝ MĚSÍČNÍK

Zpravodaj vydávaný městem Planá

Ročník 30 • Číslo 12 • Prosinec 2020 • ZDARMA

Foto: Martin Námešný

Slovo starostky

Vážení spoluobčané,

závěr roku je pro zástupce města dobou, kdy se připravuje návrh rozpočtu na další rok. Rozpočet obce je důležitým a nepostradatelným finančním nástrojem pro chod města. Rozpočet sumarizuje veškeré příjmy a výdaje za kalendářní rok, uspořádané podle kapitol a položek rozpočtové skladby. Městskému zastupitelstvu bude předložen ke schválení na prosincovém zasedání. Několik posledních let připravujeme návrhy rozpočtů jako schodkové, a i přesto (až na dílčí výjimky) se daří, že závěrem roku je městský rozpočet přebytkový. Je to především proto, že jsme vždy opatrní v predikci daňových příjmů. Příjmy z daní pro příští rok jsou vzhledem k pandemii nyní velkou neznámou. Dalším důvodem je, že se některé plánované investiční akce nestihnou profinancovat z důvodu zpoždění, převážně způsobených administrací projektových prací. Návrh rozpočtu na rok 2021 je tedy také navržen jako schodkový. Největší objem finančních prostředků je navržen na investice do školství v Plané. Tou největší z celého

rozpočtu bude již dlouho velmi potřebná celková rekonstrukce budovy mateřské školy v Havlíčkově ulici za celkem 14,5 mil. Kč. Mezi dalšími investicemi je naplánována rekonstrukce Wolkerovy ulice (od Zahradní po Slovanskou ulici), přesunuté rekonstrukční práce na poliklinice z letošního roku nebo úprava zahrady budovy č. p. 56, kde sídlí odbor kultury s knihovnou. Nemalá část finančních prostředků je v rozpočtu navržena na další potřebné projekční práce (parcelace u městského rybníka a na severu směrem do Ch. Plané, rekonstrukce ulice Dukelských hrdinů, rekonstrukce objektu bývalé mincovny).

Pro posouzení rozpočtu uplatňujeme tři základní možná kritéria, a to:

Výdaje versus příjmy – dlouhodobě je potřebné držet je v rovnováze. Není nic neobvyklého na tom, sestavit schodkový rozpočet, pokud město například plánuje velkou investici a má k dispozici finanční prostředky ušetřené dobrým hospodařením z předchozích let.

Naše město hospodaří v dlouhodobém horizontu s plusovým rozpočtem a v rezervním fondu má nyní 114 milionů Kč.

Investiční versus provozní náklady – investičními se rozumí například na novou výstavbu či rekonstrukci ve městě, které přetrvávají delší dobu. Provozními jsou ty, které se spotřebují v daný okamžik, a jsou to například mzdy, energie, služby apod. Všechny tyto náklady jsou nutné pro chod města, ani jeden z nich není neodůvodněný, ale vždy by mělo platit, že **provozní saldo je kladné, a to naše město má.**

Úspory versus půjčky – půjčit si na investici bývá častým řešením v mnoha obcích a není to nic špatného. Půjčovat si finance na provoz je ale velmi riskantní. **Naší finanční politikou je půjčky neuplatňovat, protože na investice se nám daří držet dostatek prostředků v rezervním fondu.**

Je důležité zdůraznit, že rozpočet města pro daný rok neodráží hospodaření obce. Vše je nutné vždy posuzovat v dlouhodobém hori-

zontu. Každý návrh rozpočtu je před projednáním na zastupitelstvu vyvěšen na úřední desce a každý občan se s ním může seznámit. Jsem přesvědčená, že návrh rozpočtu na rok 2021 je dobrý, a doufám, že si získá větší podporu zastupitelů na prosincovém zastupitelstvu.

Na závěr bych vám v této složité době chtěla popřát, abyste zakončili letošní náročný rok v klidu a ve zdraví. Přeji vám klidné vánoční svátky v kruhu nejbližších. Všichni se jistě upínáme k novému roku s nadějí, že bude lepší, že se budeme moci vrátit ke svým zálibám, ke své práci, budeme moci navštěvovat své blízké, zkrátka žít bez současných omezení. Ze srdce nám přeji, aby se nám to co nejdříve vyplnilo, a těším se, až se budeme moci opět potkávat na městských kulturních, sportovních či školních akcích.

*Martina Němečková,
starostka*

Adventní přání

Před rokem touto dobou jsme s partou přátel nacvičovali vánoční zpívání a ani ve snu nikoho z nás nenapadlo, že se dočkáme doby, kdy půjde o zakázanou činnost. Ale v současné chvíli je to realitou. Od letošního jara jsme se v zájmu svého bezpečí vzdali tolika zdánlivě zcela samozřejmých věcí, že už je teď nedokážu skoro ani vypočítat. Zdá se nám, že míra předvídatelnosti a jistoty našeho světa se povážlivě zmenšila. Ale to je jen iluze. Ten svět nikdy úplně předvídatelný nebyl a nejistota byla a je součástí našeho bytí, ať už je tu nouzový stav, či nikoli.

Často se říká, že svoboda a bezpečí stojí proti sobě v opozici. Já bych si přál, abychom dokázali najít mezi nimi tu správnou hranici. Že to není tak jednoduché, to si nyní jistě většina z nás uvědomuje. Prosím, přestaňme se bát a snažme se hlavně nezapomínat na všechny ty věci, které nám ještě před rokem připadaly normální. Dejme si pozor na to, aby nám některé z nich nezůstaly odepřené navždy. Přeji vám všem pěkný adventní čas.

*Pavel Nutil,
místostarosta*

Poděkování a přání

V průběhu září a října probíhala mezi uživateli pečovatelské služby každoroční anonymní anketa. Jejím hlavním cílem je zmapovat spokojenost se službami. Děkujeme všem uživatelům, kteří se do hodnocení naší poskytovaných služeb zapojili.

Současně Vám děkujeme za Vaši přízeň a spolupráci během celého roku. Díky Vaší důvěře můžeme neustále rozvíjet naše služby, a uspokojovat tak Vaše potřeby a přání. Přejeme Vám pohodové vánoční svátky a mnoho zdraví v novém roce. PF 2021.

*Simona Petříková,
vedoucí pečovatelské služby*

Přehled dotací, které obdrželo město Planá

V roce 2020 obdrželo město Planá dotace ve výši skoro 17 mil. Kč. Největší podíl z toho tvoří dotace z kapitoly státního rozpočtu Všeobecná pokladní správa – příspěvek dle zákona č. 159/2020 ve výši 6 745 000 Kč na krytí nižšího výběru daní, dále dotace na volby do 1/3 senátu a krajského zastupitelstva ve výši 254 000 Kč, dotace na volby v obci Brod ve výši 10 000 Kč a dotace na sčítání lidí, domů a bytů ve výši 10 535 Kč.

Město dostalo dle počtu obyvatel dotaci na výkon státní správy, která činila 4 812 900 Kč. Planá získala dotace z Krajského úřadu Plzeňského kraje – investiční dotaci na přeložky a úpravy cyklotras v Plané ve výši 100 000 Kč, neinvestiční na regionální funkci knihovny ve výši 118 644 Kč, pro Dům dětí a mládeže 15 000 Kč a dále 15 000 Kč na mapy Plané pro informační centrum. Krajský úřad nám přeposílá i dotace z Ministerstva práce a sociálních věcí na platy pracovníků pečovatelské služby, kdy nám bylo posláno 1 200 000 Kč, a dotaci na sociální práci ve výši 238 391 Kč. Dotace z Ministerstva kultury – 400 000 Kč – je určena na pokračující opravy bývalého hotelu Černý Medvěd.

V roce 2020 nám byl po kontrole vynaložených nákladů zaslán podíl na opravu průjezdní části komunikace Karlín z Ministerstva pro místní rozvoj ve výši 1 444 740 Kč a ze Státního zemědělského a intervenčního fondu úhrada výdajů

z loňského roku na akci cestičky a altán u madonky ve výši 1 346 255 Kč.

Pro jednotku hasičů město obdrželo 210 000 Kč na akceschopnost – na úhradu nákladů na platy a dohody zásahové jednotky města a za zásahy mimo územní obvod máme ještě obdržet 44 400 Kč.

Většina těchto dotací podléhá finančnímu vypořádání, které bude probíhat v lednu roku 2021, kdy se nevyčerpané zdroje vrací. Veškeré účetní podklady hrazeny z dotace musí být označovány a jsou předmětem řady kontrol. Každá dotace má svá pravidla a je dost náročná vždy vyhovět veškerým požadavkům. Přesto je třeba si uvědomit, že tyto dotace jsou příjmem rozpočtu kryjícím asi 13 % letošních výdajů.

*Helena Ťupová,
vedoucí finančního odboru*

Venkovní výstava betlémů v Plané

Betlém nebo též jesličky je plastické zobrazení scény narození Ježíše Krista. Ústřední téma je svatá rodina, Panna Maria a svatý Josef v nuzném chlévě pečující o právě narozeného Ježíška, který leží na seně v jesličkách. Pastýři a orientální tři králové přináší dary, scéna bývá doplněna i zvířaty (vůl, oslík, ovce i jiná) a případně andělem. Betlémy byly a jsou vytvářeny z nejrůznějších materiálů: dřevěné, keramické, papírové, perníkové aj. V roce 1950 vznikla světová asociace betlemářů. České sdružení přátel betlémů vzniklo 10. listopadu 1990 v Hradci Králové. Toto sdružení se po 1. lednu 1993 přejmenovalo na České sdružení přátel betlémů a bylo přijato do Světové federace betlemářů (UN-FOE-PRAE) se sídlem v Římě jako řádný člen. K 1. srpnu 2002 mělo sdružení 658 členů. Asi polovina členů je roztroušena v menších místech po celé ČR, druhá polovina je soustředěna v 16 regionálních pobočkách. Blíže se dozvíte na stránkách www.sdruzeniбетlemaru.cz. Ten náš novodobý plánský betlém vznikl v dílně MgA. Pavla Peciny z ateliéru grafiky AVU v Praze, člena spolku betlemářů (betlém je k zakoupení v infocentru v Plané).

Z venkovní výstavy betlémů v období adventu se v Plané a blízké Chodové Plané rodí tradice. V posledních letech bylo v době adventu možné vidět v oknech domů a výlo-

hách obchodů na náměstí Svobody a v ulici Dukelských hrdinů, ve vchodu do kostela sv. Petra a Pavla. O loňských Vánocích byla výstava rozšířena o venkovní betlém v Lesiku u madonky a betlémy v Chodové Plané.

Děkujeme všem, kteří se každoročně do vystavování betlémů zapojují. Také o letošním adventu budou betlémy vystaveny na již tradičních místech v Plané. Budeme velmi rádi, když se do výstavy zapojí další z vás a podaří se jí rozšířit i mimo náměstí Svobody a ulici Dukelských hrdinů. Máte-li okna či výlohy v přízemí a rádi se o kouzlo vašeho rodinného betlému podělíte s náhodnými kolemjdoucími, ozvěte se nám. Budeme rádi, když se nám podaří společně vedle těch tradičních najít nějaké výjimečné betlémy, např. mechanický, historický nebo jinak jedinečný.

Prosíme zájemce, aby se nám ozvali smskou nebo telefonicky na čísle **728 488 038**, na e-mail kultura@muplana.cz nebo přes facebook Kultura v Plané. Postupně dáваме dohromady mapu betlému, aby se jejich obdivovatelé podle ní mohli orientovat. Ozvěte se, a my váš betlém přidáme na mapu, která bude k dispozici jak online, tak v infocentru.

Přejeme všem krásné prožití adventního času, vánočních svátků a do nového roku jen to dobré.

*Petra Tomášková,
vedoucí odboru kultury*

Z plánské farnosti

ADVENT A VÁNOCE 2020 v Plané a okolí: pokud nebude trvat stav nouze. Rorátní mše sv. budou v úterky 16:30 (vstup od fary)

pátek 4. 12. – 16:30 – adorace, mše sv. a spolčo mládež-stářež na faře

sobota 12. 12. – 10:00 – malá duchovní obnova + svátost pokání na faře

čtvrtek 24. 12. – 14:00 – Lestkov – s dětmi u evangeliků; 15:30 – Chodský Újezd; 21:00 – Zadní Chodov; 22:30 – Chodová Planá; 24:00 – Planá – bohoslužby Narození Páně

pátek 25. 12. – 11:00 – Planá – mše sv. Narození Páně

sobota 26. 12. – 14:30 – Otín – Sv. Štěpán – mše sv.

neděle 27. 12. – nedělní pořad – Sv. rodiny s obnovou manželských slibů

čtvrtek 31. 12. – 15:00 – Planá – děkovaná bohoslužba

pátek 1. 1. 2021 – 11:00 – Planá – Matky P. Marie – nový rok

neděle 3. 1. – nedělní pořad bohoslužeb + Ch. Planá v 15:00

sobota 9. 1. – 9:30 – tříkrálové koledování pro charitu

neděle 10. 1. – Křtu Páně – nedělní pořad bohoslužeb – závěr vánoční doby

Jaroslav Šašek, plánský farář

Poděkování paní Mertlové, kronikářce města

S koncem letošního roku končí ve své dlouholeté funkci kronikářka města paní Michaela Mertlová. Pravidelní čtenáři Plánského měsíčníku vědí, že během letošního roku pracovaly v Plané kronikářky dvě, a sice že paní Mertlová předávala pomyslné kronikářské veslo paní Vrzalové. Teď však už definitivně nastává chvíle, kdy paní Mertlová pověsí svoji práci kronikářky na hřebík. A já si dovoluji jí za její dlouholetou, obětavou a často mravenčí práci, kterou vykonávala s velkým nasazením, pečlivostí a úsilím, poděkovat:

„Vážená paní Mertlová, přijměte prosím mým prostřednictvím veliký dík, který Vám náleží nejen z městského úřadu či od vedení města. Patří Vám dík od všech občanů města Planá, kteří se o život ve městě zajímají a není jim lhostejný. A to nejen z pohledu dnešního, ale i směrem do minulosti města, která je jim i díky Vaší poctivé práci dosažitelná a lépe zprostředkovaná. Mám však za to, že Vám patří dík i od těch, kteří budou v budoucnu číst Vaše zápisy, a budou tak moci nahlédnout do historie města Planá, najít v ní potřebné informace, poučení či inspiraci. Vaše práce byla smysluplná a měla přesah napříč časem.

Do mnoha příštích let Vám přeji hlavně pevné zdraví a hodně radosti, pohody a spokojenosti.“

Tereza Coufalová, tajemnice MěÚ

Plánští zahrádkáři přejí

Opět po roce přichází čas adventní, tedy doba očekávání a naděje. I když letošní rok je úplně jiným rokem, než jsme běžně zvyklí. Jak víme, celou naši zemi zasáhla epidemie covidu-19, která měla a má vliv na chod ve všech oblastech. I v naší práci v rámci ZO ČZS jsme se museli přizpůsobit stanoveným opatřením vzhledem k probíhající situaci. Tím zásadním bylo zrušení okresní výstavy zahrádkářů v Tachově v září, na kterou jsme se jako každý rok velmi těšili a připravovali se na ni. Naštěstí nás situace neovlivnila v možnosti organizovat moštování ovoce z vlastní úrody v místní moštárně, zde se na nás vztahovala výjimka vlády ČR. I přes malou letošní úrodu ovoce se moštárna v omezeném provozu a za zajištění přísných hygienických podmínek takřka nezastavila. Děkujeme všem svým zákazníkům za vstřícný přístup k opatřením v rámci provozu moštárny, ale samozřejmě i obětavě obsluze moštárny, zajištěnou zpravidla členy výboru. Nyní zahrádkáři v tomto čase již odpočívají, své zahrádky mají připravené na novou sezónu. Tento čas je možné v této složité situaci (v období nouzového stavu) především využít k načerpání nových vědomostí studiem odborné zahrádkářské literatury nebo oblíbených časopisů se zahrádkářskou tematikou. V roce 2021 se těšíme na setkání s Vámi v lepší situaci. Ať jsou Vaše adventní svátky provoněné čajem a vánočním cukrovím. Přeji Vám jménem výboru ZO ČZS Planá, aby advent a svátky byly naplněny klidem, pohodou, láskou, ale především pevným zdravotním stavem.

*Jiří Smrčka,
za výbor ZO ČZS Planá*

Doporučený způsob úhrady poplatků městu

Vzhledem k šíření onemocnění covid-19 a doporučenému omezení osobních kontaktů doporučujeme plátcům (fyzickým osobám a zástupcům společenství vlastníků) upřednostnit úhradu poplatku za komunální odpad převodem na účet namísto osobní platby v pokladně MěÚ.

Plátcí mohou platbu poukázat na účet města Planá, vedený u MONETA Money Bank, č. ú. 429704/0600 s variabilním symbolem, který jim na požádání sdělí pracovnice pokladny: tel. 374 752 918, e-mail: mandova@muplana.cz, svejkovska@muplana.cz

Známka na nádobu na odpad bude po přijetí platby doručena plátcí na adresu jeho bydliště pracovníky MěÚ Planá. Stejný způsob úhrady lze uplatnit i při úhradě poplatku za psy a nájemné.

*Eva Čermáková,
vedoucí správního odboru*

Hospic Sv. Jiří, o.p.s.

Mobilní (domácí) hospic – v regionu poskytujeme specializovanou paliativní péči a zdravotní služby pro ty z nás, kteří si přejí závěr svého života prožít doma se svými blízkými. Klientům zprostředkujeme také zapůjčení potřebných pomůcek a edukaci v péči. Případně nasměrujeme na dostupné služby tohoto typu, konkrétně na kamenné (lůžkové) hospice a jiné možnosti dle situace.

HOSPIC SV. JIŘÍ

Provozovna Tachov – nám. Republiky 70, 347 01 Tachov (popř. provozovna Cheb – podle spádu)

Iva Csanálosi – vedoucí provozovny, tel. 605 226 298

Lucie Davidová, DiS. – fundraising, opatřování zdrojů, tel. 774 413 374

e-mail: hospic@hospictachov.cz,

web: www.hospictachov.cz

facebook: Hospic Sv. Jiří Tachov

Poradna a informace k příjmu do péče:

Marie Fouňová, DiS., sociální pracovnice, tel.: 739 686 251

tel.: 605 937 869, vrchní sestra Markéta Kovandová

Poradna je určena pro nemocné a jejich blízké, kteří se chtějí zorientovat v dostupnosti služeb v oblasti paliativní, sociální a zdravotní péče. Poskytneme Vám také přehled, jak a kde je možné zapůjčit potřebné zdravotní (kompenzační) pomůcky. Činnost hospicových služeb v našem regionu nemůže fungovat bez darů a grantů, které hospic soustavně shání z více zdrojů.

Můžete pomoci i Vy!

Jeden z neúčinnějších způsobů, jak se i Vy můžete zapojit a podpořit tak cíle a činnost hospice, je stát se jeho podporovatelem:

- osobními finančními dary (číslo účtu: 2400723426/2010)
- pravidelnými dary prostřednictvím členství v Klubu přátel hospice, <https://hospictachov.cz/klub-pratel/>
- věcnými dary a službami
- dary firem a sponzoringem
- partnerstvím a patronátem
- pořádáním benefičních akcí ve prospěch hospice
- dobrovolnictvím

Pokud se chcete připojit a jakkoli hospic podporovat, kontaktujte prosím tel. 774 413 374.

VŠEM PODPOROVATELŮM HOSPICOVÉ SLUŽBY VELMI DĚKUJEME ZA SPOLUPRÁCI NA ČINNOSTI HOSPICE!

Bez Vás podporovatelů by speciální služby tohoto typu nemohly existovat.

Lucie Davidová a Iva Csanálosi

J DOMA JE DOMA
HOSPIC Sv. Jiří ... AŽ DO POSLEDNÍHO OKAMŽIKU

Z plánských kronik

Dnes již jen nejstarší pamětníci mohou pamatovat, že Planá měla kdysi vlastní ochotnický spolek s bohatým divadelním repertoárem.

V plánské kronice se o tom píše:

1947:

„Vlastní kulturní činnost měla se soustřeďovat kolem Spolku divadelních ochotníků, který byl založen dnem 12. října 1945. Dne 26. listopadu 1945 sdělil Zemský národní výbor v Praze přípisem číslo jednací [...], že bere na vědomí ustavení spolku a stanov schvaluje. Tím nabyl spolek právní moci. Předsedou spolku byl zvolen František Kouba. Dne 19. ledna 1947 bylo sehráno divadelní představení Karla Piskoře ‚Šťastní otcové‘ v aule gymnasia, kde Okresní osvětová rada dala zřídit jeviště za 35 000 Kč. Dne 30. března 1947 byla sehrána hra Olgy Scheinpflugové ‚Okénko‘ a již 14. dubna 1947 předveden ‚Červený mlýn‘ od Viléma Wernera. Ještě v květnu téhož roku byla sehrána veselohra Richarda Havelky ‚Janděra a Pinděra‘. V předvečer státního svátku dne 27. října 1947 zhlédlo obecní zastupitelstvo výpravnou hru Stroupežnického ‚Václav Hrabčický z Hrabčic‘ v umělecké výpravě prof. Poláka. Touto hrou jeví se přelom v kulturním dění obce. Představení bylo opakováno pro školní mládež. Dne 13. prosince 1947 byla sehrána div. hra F. X. Svobody ‚Poslední muž‘.“

1953:

„Značnou aktivitu nejen v tomto, ale i v minulých letech projevoval tu Spolek divadelních ochotníků. Tím, že si udržel po celou dobu vlastní pokladnu, mohl provádět velmi rozsáhlé investice. Tak v srpnu tohoto roku provedl vně úpravu hlediště a zakoupil přes 200 sklápěcích židlí. Roz-

sáhlé úpravy provedl i v městském parku. Toho roku bylo zvláště krásné léto, takže všechna představení se uskutečnila k plné spokojenosti herců i diváků. Z tehdejšího bohatého repertoáru vyjímám: Alois Jirásek: Lucerna, bratři Mrštíkovi: Maryša, Molière: Chudák manžel a jiné.“

1954:

„Velkou aktivitu po stránce kulturní projevoval ochotnický divadelní spolek. Na letní scéně v městském parku provedl úpravy hlediště v částce téměř 8 000 Kč. V létě pak sehrál Naše furianty, Divou Báru a Hrátky s čertem. Na jevišti v aule školy předvedl pak pohádku Boženy Němcové, zdramatizovanou členem spolku panem Novákem, dále od Molièra Zdravý nemocný a Třetí zvonění. Jinak zavítalo do městečka několik dětských divadel a estrádních pořadů.“

Michaela Vrzalová,
kronikářka

26. 2. 1950 Fotografie z divadelní hry Dnes večer přijde přítel

Pečovatelská služba a její péče VI.

Poslední oblastí základních činností poskytovaných pečovatelskou službou je dle zákona o sociálních službách **zprostředkování kontaktu se společenským prostředím**. Pod tímto dlouhým názvem se ukrývá úkon **doprovázení**.

Doprovod je nejčastěji realizován pěšky, pomocí veřejné dopravy nebo za použití služebního automobilu, případně sanitního vozu. To, kam Vás zaměstnanec pečovatelské služby doprovodí, je jen na Vašem rozhodnutí. Může to být do zaměstnání, k lékaři, na orgány veřejné moci, instituce poskytující veřejné služby nebo na procházku.

I zde je nutné zmínit, že doprovod je vždy poskytován dle míry schopností dotyčné osoby. Někdo je nejistý při chůzi, další

má strach z pádu nebo neznámého prostředí, jiní toho nejsou schopni z hlediska svých poznávacích schopností. S ohledem na tyto skutečnosti je zvolen nejvhodnější způsob doprovodu. Někdy může postačit jen přítomnost zaměstnance při doprovodu nebo slovní podpora, jindy fyzická pomoc (např. přidržení, odvoz na vozíku). Dle domluvy může být zaměstnanec nápomocen jen při cestě tam a zpět nebo po celou dobu. Závěrem zmiňme, že pečovatelská služba nefunguje jako taxi. Tuto službu provozují jiné subjekty podle příslušných zákonů.

Kromě základních činností je každý poskytovatel sociálních služeb povinen poskytnout bezplatně **základní sociální poradenství**. To se může týkat poskyto-

vání informací o sociálních službách či pomoci s výběrem služby odpovídající potřebám dané osoby. Sociální pracovník Vás v rámci poradenství seznámí také se základními právy a povinnostmi souvisejícími s poskytováním sociálních služeb, předá kontakt na návazné nebo běžně dostupné služby, pomůže s žádostí o sociální dávky.

Tento příspěvek je posledním ze série článků o oblastech péče pečovatelské služby. Doufám, že se nám podařilo představit blíže jednotlivé úkony, ale pokud máte i přesto jakékoli dotazy, neváhejte se na nás obrátit.

Simona Peteríková,
vedoucí pečovatelské služby

Rozhovor s Josefem Staňkem

Bylo bezvadné jít do práce zas jako učitel

V kotelně jste ale neskončil...

Neskončil, měl jsem štěstí. Do Plané právě přišel pan doktor Kubín, primář, ortoped, který udělal průzkum na školách. Zjistil, že hodně dětí má vady páteře. Sháněl někoho, kdo by v této oblasti s dětmi pracoval. Vyjednal na okresním výboru komunistické strany, že k němu smím nastoupit. Zdraví dětí dostalo přednost. Dostal jsem místo na rehabilitačním oddělení zdejší nemocnice. Bylo to místo hůře finančně ohodnocené než učitelské, což byla trochu podmínka. Vyhození lidé si nesměli finančně polepšit, to se vědělo jako veřejné tajemství. Svůj úvazek jsem měl rozdělený na část ambulatní, kam chodili pacienti různého věku, a na práci s dětmi, které měly diagnostikovanou vadu páteře. Říkalo se tomu léčebná tělesná výchova. Spolupracoval jsem s učiteli tělocvikáři, kteří ve své aprobaci, tak jako já, měli i kvalifikaci pro zvláštní tělesnou výchovu. Vedl jsem také dětské tábory. Kdybych nabídku do zdravotnictví nedostal, nabízely se jen uranové doly. Nechtěl jsem tam, ne proto, že bych neuměl pracovat, ale věděl jsem, že tam panují kruté zdravotní podmínky.

Do školství jste se ale vrátil...

Ve zdravotnictví jsem pracoval sedmáct let. Pak přišla osudová náhoda. Na letním táboře s dětmi, které ke mně celý rok chodily na nápravná cvičení. Tábory trvaly tři týdny, pořádal je Červený kříž, konají se dodnes, v Peci pod Čerchovem. Tam jsem se seznámil s tehdejší inspektorem, který působil v oblasti učňovského školství. Při

rozhovorech o tom, kdo co dělá, se mne zeptal, proč nejsem ve školství. Vyprávěl jsem mu o svém osudu. Byl rok před revolucí. Při inspekci v Plané na učilišti doporučil řediteli, aby mne přijal. Ředitel mi umožnil, že jsem rok mohl působit jako vychovatel v domě mládeže tady v Plané. Po revoluci jsem měl právo nastoupit na místo, odkud jsem byl vyhozen. Nastoupil jsem tedy na základní školu na náměstí, na druhý stupeň, tam, kde jsem skoro před dvacetiletím nuceně skončil. Po roce byl vypsán konkurz na místo ředitele učiliště. Přihlásil jsem se a vyhrál. Ředitelem jsem byl sedm let.

Takže jste to ještě stihnul?

Stihnul. Setkávali jsme se s jinými kolegy, kteří také byli vyhozeni ze školství. Většinou se zabydli ve svých nových zaměstnáních. Nemohli pochopit, že jsem stále lpěl na tom, abych se vrátil do školy. Vypracovali se, byli lépe placeni než kdokoli ve školství, zvláště po revoluci.

Byl pro vás návrat zadostiučiněním? Jaké to bylo, vrátit se na místo po téměř dvaceti letech?

Po celou dobu, kdy jsem byl mimo školství, jsem dobrovolně pracoval v tělesné výchově. Děti jsem měl stále kolem sebe. Pořád jsem dělal svou práci, jenže neoficiálně. Na gymnastiku jsme chodili do tělocvičny té školy, odkud mne vyhodili. Byl jsem dokonce vyhodnocen mezi nejlepšími trenéry. Kontakt jsem tedy neztratil. Přesto bylo bezvadné jít do práce zase jako učitel. Ten pocit se těžko popisuje. Chtěl jsem se vrátit a vrátil jsem se. Vzpomínám si třeba, že Jirka Brabec, pracovitý člověk, který má

výbornou cukrárnu v Plané u kostela, byl žákem ve třídě, do které jsem se vrátil.

Co máte rád v okolí Plané jako někdo, kdo ve zdejších okolí na kole a na lyžích najezdil tisíce kilometrů?

Mám moc rád oblast Českého lesa. Kdybych měl radit, jak by někdo mohl poznat zdejší kraj, doporučil bych, aby začal širším okolím a blížil se postupně. Je to tu krásné a ještě turisticky neobjevené, člověk tu má daleko větší klid než třeba na Šumavě. Mám velkou radost z toho, jak se rozvíjí město. Okolí bylo krásné vždycky, město tak ne. Kdysi jsme na hřiště běhali vlastně po skládce různého materiálu, který vyváželi vojáci a ostatní. Na kraji rybníka byla skládka. S kolegou jsme na skládce nastavili kameny tak, aby se po nich dalo proběhnout směrem k hřišti, kde dnes jsou tenisové kurty. Když se dnes procházím nádherným městským parkem, říkám si, že mám štěstí, že jsem se dožil zlepšení a že můžu porovnávat. Každému říkám: „Vzpomeňte si, jak to tu vypadalo.“ Když jsem byl rok na učilišti jako vychovatel, vyklízeli jsme s chlapci románský kostelík sv. Petra a Pavla. Bylo tam skladiště umělých hnojiv a odpadu. Považuji za štěstí, že kostelík dnes vypadá nádherně a bývají v něm výstavy. Nedávno jsem prováděl kolegy z Plzně. Prošli jsme od Bohušova vrchu ke Svaté Anně, moc se jim u nás líbilo. Každého ze zdejších, kdo tu vidí nedostatky, přesvědčuji, že je potřeba oprostít se od malicherností a vidět podstatu.

Část rozhovoru z knihy Jan Šícha, Na pomezí: Rozhovory v Plané a Tirschenreuthu, která je k dispozici v infocentru.

Významný plánský rodák (o kterém toho moc nevíme)

Chtěl bych tímto článkem připomenout jednoho z nejvýznamnějších plánských rodáků, jehož jméno je známé po celém světě. Je jím Hans Tropsch.

Narodil se 7. října 1889 rodičům Anně a Franzovi v č. p. 2 na náměstí v Plané (nynější

součást radnice). Byl pokřtěn jako Johann Nepomuk Josef. Maturoval jako primus na Státní reálné škole v Plané. Vystudoval chemii na německé Karlo-Ferdinandově univerzitě v Praze. Po promoci pracoval v Mühlheimu v továrně na barviva (1916–1917), poté pár měsíců v Ústavu císaře Viléma pro výzkum uhlí. V letech 1917–1920 pracoval ve výrobě dehtu společnosti Rütgers.

V roce 1920 se vrátil do Ústavu císaře Viléma. Tam spolu s profesorem Dr. Franzem Fischerem vyvinuli syntézu uhlovodíků z oxidu uhelnatého a vodíku a nechali si tento objev patentovat. Proces je po celém světě známý jako Fischer–Tropschova syntéza. Hlavním účelem této syntézy je umělá náhrada ropy. Proces je zatím dražší než klasická těžba ropy. Už byl ale ve velkém použit v zemích, které z nějakého důvodu neměly přístup k ropě, jako např. Německo a Japonsko za druhé světové války nebo Jihoafrická republika v dobách apartheidu; tyto země vyráběly náhradu ropy z uhlí.

V současnosti se diskutuje o nutnosti opětovného širokého uplatnění této syntézy v budoucnu, kdy se začne těžba klasické ropy

snížovat. Od Fischerova a Tropschova objevu bylo provedeno mnoho vylepšení původní syntézy a nyní se toto označení používá pro širokou paletu podobných reakcí.

Od roku 1928 vedl Hans Tropsch Výzkumný ústav uhlí v Praze. V roce 1931 přijal nabídku pracovat v USA, a to v laboratořích Armour Institute of Technology v Chicagu. Kvůli vážné nemoci se vrátil do Německa a nedlouho poté, 8. 10. 1935, v Essenu zemřel. Za zmínku rovněž stojí určitě i to, že jeho otec Franz Tropsch, vrchní revident účtů státních drah, byl od roku 1909 až do své předčasné smrti v roce 1918 předsedou plánského Okrašlovacího a ozeleňovacího spolku. Spolu se svou ženou Annou je pohřben na hřbitově v Plané. Jejich hrob s číslem 1152 se nachází v pravé střední části hřbitova.

Pavel Nutil, místostarosta

Zdroj:

Publikace Über Grenzen hinweg, 2. vydání, 1984
Matriční záznam o narození a křtu – farnost Planá
Wikimedia Commons

Sborník Západočeské archivy 2018 – Ozeleňovací a okrašlovací spolek Planá (M. Novotná)

Tip na knihy

Cheryl Strayed: Divočina

Kniha Divočina je autobiografický příběh ženy, která se bez předchozích zkušeností rozhodne projít 1 770 km dlouhou vysokohorskou trasu Pacific Crest Trail v USA. Divoká příroda, medvědi, chřestýši, vedro, sníh... Napíná a upřímná kniha, po jejímž přečtení budete toužit about si pohorky a také vyrazit. Podle knihy byl i natočen stejnojmenný film v hlavní roli s Reese Witherspoon.

Monika Benešová: Moje pacifická hřebénovka

O mnoho let později, než se na Pacific Crest Trail vydala Cheryl, se na tu samou cestu vydala i dívka z Vysočiny. Na rozdíl od Cheryl jí prošla celou. Postavila se nemoci, poušti, vedru, zimě, divokým zvířatům. Ročně se na tuto cestu vydají asi 3 tisíce lidí. Dokončí ji asi 180. Monika byla mezi nimi. Kniha, která dodá odvalu, protože když to zvládla Monika... tak my také. Obě knihy lze zapůjčit v knihovně v oddělení pro dospělé čtenáře.

*Petra Tomášková,
vedoucí odboru kultury*

IT technika od LOXXESS

Současná epidemická krize značně postihla školský sektor, ale mnohé školy nezahálají a připravují se na návrat žáků do školy v plném rozsahu. Taková iniciativa znamená nejen upravit výukové plány, ale také doplnit učebny moderním vybavením a hardwarem.

„Chceme tak využít čas, který nám nyní zbývá a po otevření školy jej bude nedostatek, a také zaměstnat nepedagogické pracovníky, kteří běžně zajišťují chod školy,“ říká zástupkyně ředitele Ing. Petra Pechová. „Společnost LOXXESS nám darem věnovala tiskárny, notebooky a počítače, které zapojíme v nově rekonstruovaných učebnách, a stanou se tak podstatnou podporou výuky. IT aktivita a IT gramotnost jsou podstatnou součástí vzdělání našich absolventů ve všech námi vyučovaných oborech, zejména však těch technických, jako je operátor skladování a spojový mechanik pro IT. Chceme tímto veřejně společnosti LOXXESS poděkovat, tolik potřebného daru si opravdu vážíme a výborně jej využijeme,“ dodává Ing. Pechová za SŠZ a ZŠ Planá.

Uvedený příklad podpory a spolupráce jednoznačně ukazuje, že spojení veřejné a komerční sféry je při vzdělávání součástí úspěchu a důležitou podmínkou správné orientace mladých lidí na jejich profesní budoucnost.

Vladimír Kasík, učitel

Ošetřovatelky v první linii

Žákyně oboru ošetřovatel i v současnosti vykonávají v rámci duálního vzdělávacího systému své týdenní praxe. Potkali byste je v sociálních a zdravotnických zařízeních v Plzeňském a Karlovarském kraji.

„Posoudili jsme potřebu sociálních a zdravotnických zařízení v obou krajích a možnosti, které můžeme nabídnout. Po několika týdnech, kdy jsme museli naši školu uzavřít, rozhodlo MŠMT, že lze opět provádět praxe, a odeslali jsme naše žáky oboru ošetřovatel na praxi s tím, zajistit akutní potřebu pomoci sociálním zařízením Domov pro osoby se zdravotním postižením Milíř, Domov pro seniory Lázně Kynžvart a zdravotnickým zařízením Nemocnice následné péče Svata Anna, Nemocnice Mariánské Lázně a Nemocnice Rokycany. Naše ošetřovatelky se přednostně věnují péči o dlouhodobě nemocné pacienty,“ uvádí náš rozhovor Mgr. Andrea Hušková, vyučující odborných ošetřovatelských a zdravotnických předmětů. Žákyně i jejich rodiče si uvědomují důležitost jejich pomoci v této době a děvčata jsou ráda, že mohou svou práci přispět.

„Do praxí jsou zapojeny žákyně prvního, druhého i třetího ročníku. Tato zkušenost jim pomůže nejen při závěrečných zkouškách, ale zejména v dalším rozvoji jejich pracovní kariéry. Děvčatům děkujeme a jsme na jejich práci, znalosti a dovednosti pyšní,“ dodává Mgr. Hušková ze SŠZ Planá.

Vladimír Kasík, učitel

Vodoservis Planá

spol. s r.o., Železničářská 805, 34815 Planá

hledá zaměstnance na pozici

ODEČÍTAČ VODOMĚŘŮ

Práce na dohodu, vhodná pro aktivního důchodce (není podmínkou). Nástup možný ihned.

Informace o pracovních podmínkách

na tel. 721 437 521 p. Holý D.

PRODEJ VÁNOČNÍCH STROMKŮ A JMELÍ

BOROVICE, SMRK, JEDLE, JMELÍ, VĚTVIČKY

od 1. 12. 2020

Plzeňská 298, Planá (bývalý areál Zvak)

ČALOUNICTVÍ

722 967 965

Calounictvi-jv@seznam.cz

HELP FINANCIAL

Půjčíme Vám na KDECO...

Rychlá hotovostní půjčka do 48 hodin

Půjčujeme všem:
zaměstnancům, živnostníkům,
ženám na mateřské, důchodcům. tel.: **773 796 749**

Mariánské Lázně, Planá, Lázně Kynžvart

POHŘEBNÍ SLUŽBY
a
KAMENICTVÍ
Marian Valko

Revoluční 663,
Planá u Mariánských Lázní
(naproti tenisovým kurtům)

NON-STOP LINKA- 775 577 373

*Nabízíme kompletní pohřební služby a
odborné kamenické práce*

Jsmo novými správci smuteční síně.

Tel: Pohřební služby- 725 902 929

Email: plana@pohrbyvalko.cz

Tel: Kamenictví- 775 630 450

Email: info@vasekamenictvi.cz

STŘECHY

rekonstrukce RD
tel . 608 960 555
www.ha-ha.cz

**BOHEMIA-SPA
MOOR, s. r. o.**

Sídlo Chodová Planá

Přijmeme brigádníka/brigádnici
k lince a ke mlýnu na výrobu
jednorázových rašelinových obkladů.

Kontakt: 721 009 771

PŘIPRAVUJEME AKCE:

www.kulturavplane.cz

Datum	Čas	Název akce		Místo konání	Vstupné
21.–23. 12.	v otevírací době knihovny	BETLÉMSKÉ SVĚTLO si bude možné připálit ve vstupních prostorách č. p. 56.		INFOCENTRUM, KNIHOVNA nám. Svobody 56	Vstup volný
1. 1. 2021	17:30	NOVOROČNÍ OHŇOSTROJ V PLANÉ		Městský park	Vstup volný
nový termín upřesníme po uvolnění vládních opatření		PROTOKOL – představení divadelního spolku Kašpar. Hra zkoumající dvojí pohled na historii a pohodlnost společnosti, která ignoruje i popírá nepříjemná fakta. Hrají: Aleš Petráš, Lukáš Jůza, Martina Prášilová, Adrian Jastraban, Petr Halíček, Matouš Ruml, Irena Kristeková, Jakub Špalek, Jitka Nerudová, Tomáš Karger, Pavel Lagner.		KINONEKINO – předprodej online na kulturavplane.cz nebo v infocentru	240 Kč / 120 Kč
nový termín upřesníme po uvolnění vládních opatření		VOJTA KYDÁK TOMÁŠKO – koncert tramského a folkového písničkáře.		KINONEKINO – předprodej online na kulturavplane.cz nebo v infocentru	100 Kč / 50 Kč
nový termín upřesníme po uvolnění vládních opatření		Zájezd na muzikál Tarzan v divadle Hybernia v Praze.		Předprodej v infocentru, nám. Svobody č. p. 56	1250 Kč
nový termín upřesníme po uvolnění vládních opatření		KULTURA S DONÁŠKOU – pravidelná posezení s kulturním programem v plánských domech s pečovatelskou službou.		Domy s pečovatelskou službou Bohušova ul. a Smetanova ul.	Vstup volný
nový termín upřesníme po uvolnění vládních opatření		NEDĚLNÍ ČAJE – oblíbená odpoledne s tancem a hudbou.		KINONEKINO – předprodej online na kulturavplane.cz nebo v infocentru	50 Kč
22.–24. 1. / 19.–21. 2.		KURZY IMPROVIZACE – metody a postupy improvizace a jejich využití k rozvoji sociálních a hereckých dovedností. Vhodné pro všechny věkové kategorie. Vede Jana Machalíková, trenérka imprology – www.janamachalikova.cz.		KINONEKINO – předprodej online na kulturavplane.cz nebo v infocentru	600 Kč / osoba / celý kurz
čtvrtek 4. března	19:00	HONZA TRÁVA TRÁVNÍČEK – Bylo nebylo / Sny a vrátka / (Obyčejné) příběhy z nížin a velehor / ukázka a křest knihy.		KINONEKINO – předprodej online na kulturavplane.cz nebo v infocentru	180 Kč / 90 Kč

KINOKAVÁRNA – PROMÍTÁNÍ – KINONEKINO

Dle aktuální situace, kdy bude umožněno konání filmových projekcí, pro vás připravujeme například tyto filmy:

ŠARLATÁN, SMEČKA, NEBE, INTIMITY, KAREL, PŘÍPAD MRTVÉHO NEBOŽTÍKA, K2 VLASTNÍ CESTOU, VOSTO5: PÉRÁK, NEBE a další skvělé české filmy.

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA! Sledujte aktuální program na www.kulturavplane.cz.

Kulturní adresy v Plané:

Městská knihovna a infocentrum, předprodej vstupenek: nám. Svobody 56, tel.: 374 792 721 • **KINONEKINO**, nám. Svobody 34, tel.: 371 439 910 (informace podáváme hodinu před začátkem programu) • **Městský úřad – odbor kultury**, nám. Svobody 56, tel.: 728 488 038, 374 794 223 • **Hornické muzeum**, Sadová 816, tel.: 737 658 320 • Předprodej a rezervace: infocentrum – městská knihovna nebo on-line na www.kulturavplane.cz.

Důležité kontakty pro případ, že se potřebujete na někoho obrátit

Zdravotnická záchraná služba, volejte pouze v případě ohrožení života: tel. 155

Celostátní informační linka v souvislosti s koronavirem: tel. 1212

Krajská hygienická stanice Tachov / infolinka, po–pá 7:00–15:00: tel. 374 732 518

Pečovatelská služba Planá: tel. 730 511 976

Městská policie Planá: tel. 603 334 725

Lékárna Pod věží: tel. 374 798 333

Lékárna Na poliklinice: tel. 374 794 155

Bezplatná Linka první psychické pomoci, nepřetržitě: tel. 800 555 655

Bezplatná Linka první psychické pomoci – chat, nepřetržitě: tel. 116 123

Bezplatná linka pro seniory, nepřetržitě: tel. 800 200 007

Člověk v tísni, Potřebujete pomoci s dluhy? tel. 770 600 800

LINKA KOLEGIÁLNÍ PODPORY pro pracovníky ve zdravotnictví: 607 400 591, 720 219 618

Diakonie, bezplatná krizová linka, každý den 9:00–20:00: tel. 800 567 567

Český červený kříž Tachov: tel. 374 722 134

Linka důvěry Ledovec, 8:00–24:00: tel. 739 055 555, 373 034 455

Terénní krizová služba Diecézní charity Plzeň, nepřetržitě: tel. 777 167 004

Linka bezpečí – pomoc pro děti, mládež a studující do 26 let: nepřetržitě, tel., chat: 116 111

Linka pro rodinu a školu (Cesta z krize) – pomoc dospělým ohledně dětí (pro rodiče, příbuzné, učitele, vychovatele): nepřetržitě, tel. 116 000

Linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí (Bílý kruh bezpečí), nepřetržitě: tel. 116 006

PLÁNSKÝ MĚSÍČNÍK • Periodický tisk územního samosprávného celku • 30. ročník • VYDAVATEL: Město Planá, náměstí Svobody 1, 348 15 Planá, IČO 00260096 • KOREKTOR: Jan Mazanec • EDITOR: Petra Tomášková

E-MAIL: planskymesicnik@muaplana.cz • REDAKČNÍ RADA: Petra Tomášková, Tereza Coufalová, Eva Vanišová

CENA: ZDARMA, NÁKLAD: 1200 ks • TISK: H.R.G., spol. s r. o., Svitavská 1203, 570 01 Litomyšl

VÝDEJNÍ MÍSTO: Česká pošta, trafika (nám. Svobody), drogerie Fialka, Papírnictví Planfilm, obchodní dům, pokladna MěÚ Planá, infocentrum, Galerie Hafan Studio, Autodily Vilimová (ul. Na Sádkách 834), samoobsluha na sídlišti (ul. Fučíkova), Cukrárna U Kostela, Bufet u Jakuba, hračky Klimentová, Roxy na nádraží, Bylinky Bonka, Lékárna Chodová Planá (Chodská 4, Chodová Planá)

UZÁVĚRKA ČÍSLA 1/2021: 12. 12. 2020. Příspěvky zasílejte na e-mail redakce, popřípadě vložte do poštovní schránky umístěné u vchodu na radnici. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky zkrátit, upravit či nezveřejnit, zejména s ohledem na omezený rozsah periodika. Zapsáno v evidenci periodického tisku Ministerstva kultury pod registrační značkou MK ČR E 13389.